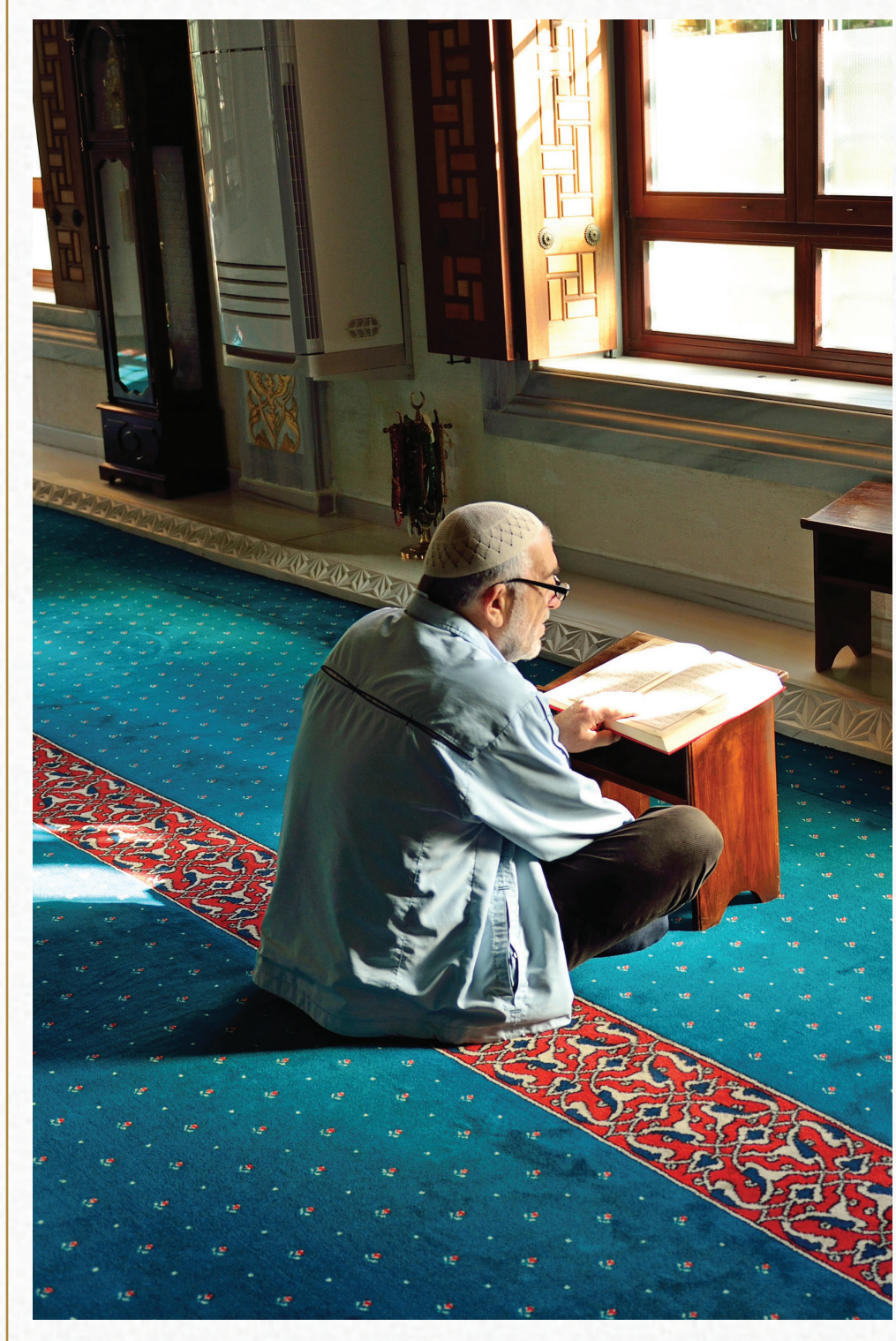

ailen

ailemde bir yaşlı var

Nedir Yaşlılık?

Kültürümüzde yaşı kemale ermiş insana “ihtiyar” deriz. İhtiyar, kelime olarak “seçkin, seçilmiş, tecrübeli” anlamlarına gelir. Toplumda kendisine danışılan, görüşlerine değer verilen kimliği ile bir ihtiyar, diğer insanlar için iyi bir örnekliği ifade eder.

Yılların birikimiyle hayata yepyeni bir pencereden bakabilenler, ardında yaşlanmaz izler bırakır.

Mimar Sinan Süleymaniye'yi bitirdiğinde, Galileo ayın günlük ve aylık çizimlerini yaptığında yetmişini çoktan geçmişlerdi. Pasteur kuduz mikrobunu bulduğunda altmış, Sadi ise Gülistan'ı yazdığında seksen yaşındaydı...

İnsan ilerleyen yaşla birlikte fiziksel, psikolojik ve sosyal değişimler yaşar. Kimi zaman da güçten düşer. Sevgili Peygamberimiz, Bu düşkünlüğün hayatı felç eden bir boyuta ulaşmaması için dua ederdi:

“Allah’ım! Tembellikten, düşkün ihtiyarlıktan, günahlardan ve borç içinde kalmaktan sana sığınırım.” (İbn Mâce, Dua, 3)

Bedeni gibi ailesiyle, akraba ve komşularıyla ilişkileri de zayıflayabilir yaşlının. Fakat ruhu en olgun zamanını yaşar. Bir özlü söz bunu şöyle dile getirir: *“Gençliğin güzel bir yüzü, ihtiyarlığın güzel bir ruhu vardır.”*

Yaşlanmak da bir nimettir

Uzun yaşamak, Rabbimizin insana sunduğu bir nimettir aslında. Daha tecrübeli bir zihinle ve daha olgun bir gönülle daha fazla güzellik üretme ve yaşama fırsattır.

Bir adam gelerek, “Ey Allah’ın Resûlü! İnsanların en hayırlısı kimdir?” diye sordu. Resûlullah (sav) şöyle cevap verdi: “*Ömrü uzun ve ameli güzel olandır.*” (Tirmizî, Zühd, 21)

Yaşlılık hayattan kopmak değildir

İman edip Allah'a ve Resûlü'ne gönülden bağlanan bir insanın kutlu bir yaşamda ağarttığı saçlar, hanesine sevap olarak yazılır, günahlarının bağışlanmasına ve Allah katında derecesinin yükselmesine vesile olur.

Sevgili Peygamberimiz “*Kim Allah yolunda saç ve sakalını ağartırsa, kıyamet günü bu beyazlık kendisi için nur olur.*”
(Nesâî, Cihâd, 26) sözleriyle yaşlılarımızı onurlandırmıştır.

Hazırlıklı olduğumuz ölüm bizim için düğün olur İlâhî kanun gereği hayatın basamaklarını birer birer tırmanır insan. Doğar, büyür ve ölür. Kur'an bu serüveni şöyle anlatır: *“Allah, sizi güçsüz olarak yaratan, sonra güçsüzlüğün ardından bir güç veren, sonra gücün ardından bir güçsüzlük ve yaşlılık verendir. O, dilediğini yaratır. O, hakkıyla bilendir, üstün kudret sahibidir.”* (Rûm, 30/54)

Yaşlılıkta en ciddi tehlike, umutların kaybolması, yaşama sevincinin solması ve ölüm korkusudur. Bunun üstesinden gelebilmede inanç ve maneviyat en büyük yardımcıdır. Dilimizden dökülen şükürler, gözümüzden süzülen niyaz yüklü damlalar, tevekkülle açılan kapılar ruhumuzu ferahlatır. Ölümle barışırsınız, Mevlânâ'nın ölüme "düğün" dediği gibi...

Bir yaşlı ne ister?

Birey olarak özgür hissetmek ister

Bir yaşlıya destek sunmak ile onun hayatına müdahale edip bağımsızlığını kısıtlamak arasında ince bir çizgi vardır. Onların kendilerine özgü kararları, fikirleri ve duyguları olduğunu unutmamalı, kişiliklerine saygı duyarak kendi evlerinde ya da aile ortamlarında yaşamalarını sağlamak için gayret sarf etmeliyiz.

Kemale erme yolculuğuna devam etmek ister

Yaşadığı ortama ve maddi imkân düzeyine bakılmaksızın bütün yaşlı bireyler, kendilerini gerçekleştirme yolunda fırsatlarla buluşmayı hak eder. Kendini keşfetmenin tadını, Allah'la bağını güçlendirmenin huzurunu ve topluma yararlı olmanın gururunu yaşayacaktır.

O halde yaşlılara bilgi ve becerilerini geliştirme, eğitim ve kültür etkinliklerine aktif olarak katılma, gönüllü hizmet faaliyetlerinde rol alma imkânı tanınmalıdır.

Geçmişle geleceği buluşturmak ister

Yaşlıların toplumla ilişkilerinin sürmesini desteklemeliyiz. Muhabbete ve merhamete belki de her zamankinden daha fazla ihtiyaç duydukları bu dönemde onları kimsesizliğin soğuk kucağına terk etmemeliyiz.

Gençlerle vakit geçirmelerine imkân hazırlamalı, genç kuşakların onların bilgi ve tecrübesine ihtiyacı olduğunu unutmamalıyız.

Tavır ve davranışlarımızla “Yaşlı mısın? Kenara çekil, ortalıkta görünme, ayakaltında dolaşma, her işe karışma, sessiz sedasız ölümü bekle!” demek yerine,
Onlara; mutlu olma ve kendi kendine yetme çabasını öğretsek...
Kaybettiklerine üzülme yerine, var olanla yaşamaya rıza gösteren insanlar yetiştirsek...
Yaşlılardan arınmış bir hayat yerine, onların bilgi ve tecrübeleriyle zenginleşmiş bir hayatın yollarını araştırsak...

Sağlıklı ve umutlu günler ister

Yaşlıların insana yakışır temiz ve güvenli bir ortamda sağlık hizmeti almaları, koruma ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanmaları son derece önemlidir.

Yaşlı bir yüreği sömürüden, yaşlı bir bedeni fiziksel ya da zihinsel istismardan korumak hepimizin görevidir.

İtibarını korumak ister

Gençken şeref ve haysiyetine düşkün olan insanoğlunun, yaşlılığında da itibarlı olmaya ve ikram görmeye ihtiyacı vardır.

“Kurt kocayınca kuzuların maskarası olurmuş!” sözü aslında ne kadar üzücü bir gerçeğe işaret eder. Sevgili Peygamberimiz, bir yaşlının onurunu korumanın önemi hakkında:

“Saçı sakalı ağarmış yaşlı bir Müslüman’a saygı göstermek, Allah’a duyulan saygıdandır.” (Ebû Dâvûd, Edeb, 20) buyurur.

Bize Düşenler

Huzurlu ve sağlıklı yaşamalarına yardımcı olalım
İnsan ömrün ikinci baharını “huzur” içinde yaşamak ister. Gerilimsiz, çatışmasız, dingin günlere özlem duyar.

Yanı başındakilere düşen ise bu huzur arayışına saygı duymak, yaşlının mutluluğunu zorlaştırmamak, kolaylaştırmaktır.

Sağlıklarına özen göstermemiz de onları hayata bağlayacaktır.

Hayat düsturumuz “merhamet” olsun

İnsanız... Hangi yaşta olursak olalım merhamete muhtacız. Merhamet görmek istediğimiz kadar, merhamet göstermekle de sorumluyuz.

Aile içinde anne babanın ve çocukların birbirlerine karşı merhametli olması da bu sorumluluklar arasındadır. *“Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır.”* (Tirmizî, Menâkıb, 63) medevi düsturundaki gibi.

Öyleyse; “Benim dediğim olacak! Yoksa hakkımı helal etmem!” diye zorlayan bir ebeveyn ya da “Senin zamanın geçti, artık söz bende!” diye direten bir çocuk, istediğini elde etse bile mutlu olamaz. Şu hâlde merhamet köprüsü ile yaşlıyı gence, yetişkini çocuğa bağlamaktan başka yolumuz olmasa gerek...

Sevgiyi ve ilgiyi eksik etmeyelim

Kur'an-ı Kerim'de yaşlı anne babalarımızın muhabbeti ve nezaketi hak ettikleri şöyle anlatılır: *“Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anne babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa sakın onlara “Öf!” bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle. Onlara merhamet ederek tevazu kanadını indir ve de ki: Rabbim! Tıpkı beni küçükken koruyup yetiştirdikleri gibi sen de onlara merhamet et.”* (İsra, 17/23-24)

Öyleyse; onlarla sohbeta vakit ayırmak, sözlerini kesmeden dinleyip heybelerindeki hikmetten nasibdar olmak ne büyük kârdır!

Sözlerinin çok eskilerde kaldığını düşünmek ve azıcık sabrı çok görmek ise hem Allah'ın emrine muhalefet hem de ne büyük vefasızlıktır!

Hayata küsmelerine izin vermeyelim

Yaşlılara güvenelim. Onlarla aynı ortamda bulunmaktan kaçmayalım.

Yaşlılardan çekinen, sıkılan, onlarla konuşmak istemeyen çocuklar yetiştirmeyelim.

Büyükanne olmanın keyfini, büyükbaba olmanın onurunu yaşamak, onları hayata bağlayacaktır. Yaşlanan bir yürek, akşam bir daha uyanmamak arzusuyla uykuya dalmamalı, yarını bekleyen umutları olmalı!

Dualarını alalım

Anne ve babamıza hürmet gösteren evlatlar olduğumuzda, onların paha biçilmez dualarına mazhar oluruz. Peygamberimiz diyor ki,

“Şu üç kişinin duası kesinlikle geri çevrilmez: Mazlumun duası, misafirin duası ve ana babanın evladına duası.” (Ebû Dâvûd, Vitr, 29)

Kuşaklar arasında ahenkli bir ilişki geliştirmek sadece yaşlılara değil gençlere de değerli fırsatlar sunar. Yaşlının hayır duasını almak bunlardan sadece birisidir.

Rahmet Peygamberi (sav) bir gün, “*Burnu yere sürtünsün!*” diyerek sitem yüklü bir söz söyler. Böyle ağır bir sözü üç defa tekrarlayınca ashâbı şaşırarak sorar, “Kimin yâ Resûlallah?” Peygamberimiz şöyle cevap verir: “*Yanında anne babasından biri yahut her ikisi ihtiyarlayıp da cennete giremeyen kişinin.*”

(Müslim, Birr ve Sıla, 10)

Onlar zor zamanlarımızda hep yanımızda oldular, şimdi sıra bizde

Yaşlılarımızın huzurlu, umutlu ve itibarlı günler geçirmelerini sağlamak hepimizin üzerine düşen bir vefa ve insanlık borcu! Onları Allah'ın emaneti olarak görmek, her hâlükârda iyilik ve ihsanı elden bırakmamak bizim vazifemiz! Bizimle aynı düşünce dünyasını, benzer zevkleri ya da hayat tarzlarını benimsememiş olsalar bile...

Unutmayalım ki, yaşlıya gösterilecek ilgi ve sevginin ilk adresi ailedir.

Ailedeki sıcaklık, dostluk ve güven ortamının yerini başka ne doldurabilir ki?

